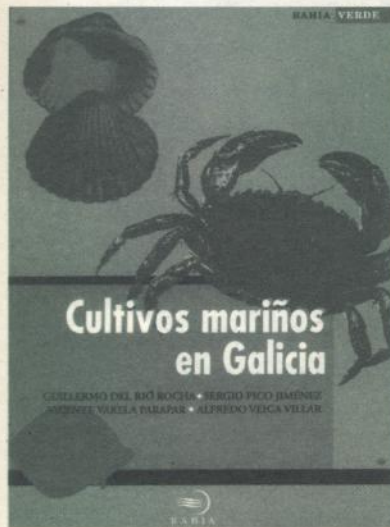

CULTIVOS MARIÑOS EN GALICIA

Guillermo del Río Rocha, Sergio Pico Jimenez, Vicente Varela Parapar e Alfredo Veiga Villar.

Bahia Edicions. A Coruña, 1996

A presente unidade didáctica é unha máis da serie "Guías Didácticas". Comeza cunha introducción na que se fai referencia á situación privilexiada da nosa terra para adicarse ós cultivos mariños e advírtenos do perigo que supón a sobreexplotación dos nosos recursos naturais.

Nunha segunda parte aparecen clasificados tódolos tipos de cultivos atendendo a diferentes criterios, e apórtase o esquema dun modelo de organización bioeconómica baseado en criterios científicos, que se debe seguir para explotar un determinado recurso.

As mareas vermellas, máis coñecidas como purgas de mar nas rías galegas, son o tema do apartado terceiro. Estas constitúen un fenómeno natural que se produce pola proliferación e aglomeración con gran rapidez, de algas microcópicas que, en Galicia, veñen xeralmente determinadas por certos factores como: estabilidade da masa de auga, aumento de nutrientes e altas temperaturas. Estas mareas vermellas supoñen graves repercusións para a saúde pública e económica en Galicia.

O apartado cuarto ocúpase do cultivo de moluscos, concretamente dos aspectos biolóxicos e técnicos (metodoloxía de cultivo) do mexillón, ameixa, ostra, berberecho e vieira. Apórtanos tamén información sobre o cultivo de moluscos en hatchery (criadeiro) e da necesidade de depuración dos mesmos.

O quinto apartado céntrase no cultivo de crustáceos (do bogavante en particular) e nas cetarias, locais de explotación

só de certos crustáceos como nécoras, bois, centolos...

O cultivo de peixes en granxas piscícolas ou piscifactorias ocupa o apartado seis, sendo este un sector da acuicultura galega en plena expansión e ben dotado. Non sucede o mesmo coas algas, recurso abundante e importante da costa galega e aínda sen explotar tanto de forma natural como en cultivo (apartado seis)

Na sección de apéndices descríbense brevemente as diapositivas das que dispón a unidade didáctica, incluíndo un glosario de termos e as referencias bibliográficas.

A sinxela estrutura desta unidade didáctica na que aparecen abundantes esquemas e as diapositivas, fan dela un libro útil, que nos permitirá coñecer, analizar e reflexionar sobre a limitación dos recursos mariños e sobre a explotación de bancos naturais con criterios científicos, pasando pola recuperación destes, como unha solución ós problemas de sobreexplotación.

O. García

GUÍA DE PLANTAS MEDICINAIS DE GALICIA

A. Rigueiro, R. Romero, F. J. Silva-Pando e E. Valdés.

Galaxia, Vigo, 1996.

Hai tempo que se botaba en falta un libro como este. Poucas referencias directas á flora medicinal de Galiza existían con anterioridade; cabe citar un traballo do ano 1952 de F. Bellot, o autor da "Vegetación de Galicia", outro do botánico asturiano M. Mayor do ano 1980 que recolle as plantas medicinais e venenosas de Asturias, Cantabria, Galicia, León e País Vasco e unha curta incursión neste tema dun dos autores deste libro -J. Silva-Pando-, de 1984.

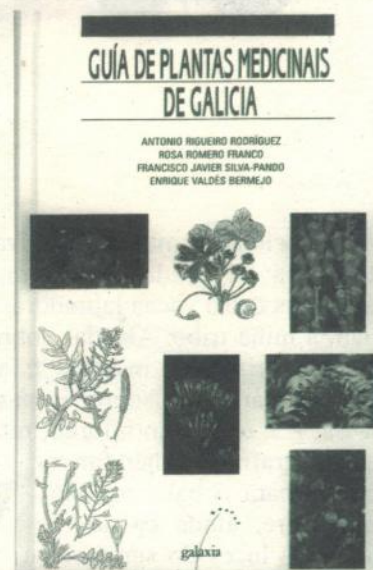
Este libro é unha guía das plantas medicinais de Galiza de todos os grupos sistemáticos, desde algas a plantas superiores ou fanerógamas, incluíndo tanto as silvestres como as cultivadas con mais ou menos profusión no noso País. De todas as maneiras, e como se deduce do seu título, éste non pretende englobar a totalidade das plantas medicinais de Galiza senon as mais sobresaíntes.

Comeza o libro cun limiar que fai unha referencia histórica ao uso das plantas con fins medicinais e ao panorama actual deste interesante aspecto da botánica e da medicina que está sendo obxecto de grande atención pola comunidade científica especialmente a medida que se vai coñecendo máis a flora tropical cuxa enorme

diversidade encerra novos principios activos de aplicación farmacéutica. A isto están axudando moito os estudos de etnobotánica, xeneralizados ultimamente neses países.

Continua o libro cunha descripción bioclimática de Galiza e uns curtos apartados adicados á recolección, cultivo, secado e conservación das plantas medicinais. Segue-lle un capítulo mais longo no que se indican os diversos tipos de principios activos que se poden extraer das plantas medicinais, outro no que se describen os diversos métodos de preparación das plantas medicinais para o seu uso: infusións, extractos, cocementos, etc. e unha curta referencia ao uso das plantas medicinais en homeopatía, tan de actualidade.

Tras unha lista ordenada dos grandes grupos sistemáticos nos que se inclúen as plantas tratadas neste libro, comeza a parte central do mesmo no que de cada planta, tras o seus nomes científico e popular galego e español, se fai unha pequena descrición morfolóxica á que

segue a súa distribución e habitat referidos sobre todo a Galiza e, finalmente, a súa composición, propiedades farmacolóxicas e usos. De cada especie se inclúe ademais unha fotografía de calidade ou un deseño tomado dunha das catro coñecidas obras botánicas citadas na parte inicial.

Reafirmamos o que se decía ao principio sobre que este é un libro que se votaba en falta no noso País. Seguen-se votando en falta, poren, referencias concretas ao uso popular en Galicia destas plantas medicinais; practicamente ausentes no libro aínda que isto pertence xa ao campo da etnobotánica no que hai un enorme e interesantísimo traballo por facer.

S. Ortiz